

MILENA RADOJEVIĆ, DIREKTORKA CENTRA ZA KULTURU TIVAT

Nadamo se profesionalnom pozorištu

- Boka je riznica neotkrivenih priča, legendi i svega onoga što je čini posebnom. Na tim temama izgradili smo imidž za koji se nadam da će se razvijati i da će naš Centar jednog dana prerasti u profesionalno pozorište - kaže Milena Radojević, direktorka Centra za kulturu Tivat, ustanove kulture koja svojim bogatim programom skreće pažnju kulturne javnosti u regionu.

- Centar za kulturu Tivat je jedinstven po svojoj programskoj orijentaciji, ne samo u Crnoj Gori, nego mnogo šire, jer se, između ostalog, bavimo likovnom, galerijskom i muzejskom produkcijom, a najpoznatiji smo po pozorišnoj produkciji. Pre 15 godina, uvideli smo da nam nisu dovoljna samo gostovana eminentnih pozorišnih kuća i odlučili se da ponudimo sopstvenu produkciju. Tada smo odlučili i da naše glavne tematske odrednice budu Mediteran i Boka i tog koncepta se držimo i danas, po čemu smo postali prepoznatljiviji.

Kako reaguje publika na takav koncept?

- Publika to voli, a Mediteran je sam po sebi veoma specifičan. Boka je riznica neotkrivenih priča, legendi i svega onoga što je čini posebnom. Na tim temama smo izgradili imidž za koji se nadam da će se razvijati i da će naš Centar jednog dana prerasti u profesionalno pozorište. Za to postoje indicije i uslovi, ali nažalost, kao i u mnogim stvarima, politika o tome odlučuje, a ne radnici u kulturi. Međutim, borićemo se da osnujemo profesionalno pozorište.

Na koji način finansirate svoje programe?

- Centar se finansira iz

„Ekvinocijo“

Za sledeću godinu predložiću da ponovo sarađujemo sa Jagošem Markovićem i da on postavi komad „Ekvinocijo“, Iva Vojinovića, čime bismo tematski ostali na Mediteranu. To bi trebalo da bude predstava isključivo za ambijentalno izvođenje, mada bi bila šteta da ne gostuje na festivalima.

budžeta opštine Tivat, koja je naš osnivač. Po programu rada, godišnje produciramo jednu pozorišnu predstavu, što smo do sada uspevali, ali to nije dovoljno. Zbog toga inisistiram na osnivanju profesionalnog pozorišta. Time bismo povećali produkciju i što je veoma važno - imali bismo više dečjih predstava, što bi nam omogućilo da pripremamo i negujemo buduću publiku, koja nije samo iz Tivta,

nego iz cele Boke. Bilo je novca do sada za jednu produkciju godišnje, ali nadam se da će stanje biti bolje i da nećemo stagnirati.

Jesu li koprodukcije recept da se, između ostalog, na efikasniji način finansiraju zahtevni i skupi pozorišni projekti?

- Koprodukcije mogu da budu veoma dobre kada se postave na zdravim osnovama i kada imate odgovara-

jućeg partnera. Od 12 ili 13 predstava, koliko smo ih do sada uradili, dve su bile koprodukcije i to sa Bitef teatrom i nedavno sa Gradskim pozorištem u Podgorici. Kada su koprodukcije na zdravim osnovama, sa detaljno utvrđenim obavezama u ugovorima i obezbeđenim novcem, to je povoljnija pozicija, jer novac pristiže sa dve strane.

Kako biste ocenili pozorišnu scenu u Crnoj Gori?

-Nisam zadovoljna. Osmadeset odsto gradova u Crnoj Gori nema pozorišnu infrastrukturu, poput pozorišne sale, a time ne postoji negovana pozorišna publika. U svakom gradu postoje centri za kulturu, ali nemate gde da igrate, osim u Podgorici i Herceg Novom. Nikšić, koji je drugi grad po veličini, ima malu salu koja je neuslovna i u njoj teško može da se igraju ansambl predstave. Nezadovoljna sam takvim stanjem, ali i monopolom u kulturi, jer se zna gde idu najveće pare, dok su ostali siročići.

N.K.

CENTAR ZA KULTURU TIVAT I GRADSKO POZORIŠTE PODGORICA

Staro, dobro pozorište

Anita Mančić: S obzirom na to da imam mediteranske krvi, meni je sve bilo „u cipelama“. Jedva sam dočekala da budem to što jesam u ovoj predstavi. Volim svaku vrstu pozorišta. Ponekad je neophodno imati i kritički osvrt na sadašnjost. Ponekad je, opet, ovo dobrodošlo i blagotvorno deluje na duše ljudi. Pozorište ima mnogo vrata na koje ljudi treba da uđu. Dragoceno je to što osim meksičkih, turskih i drugih serija, i mi umemo melodramu vrlo dobro da odigramo. Na taj način negujemo i naš mentalitet i pozorište. U tom smislu mi je jako drago što ova predstava tako lepo komunicira sa publikom. Možemo izvlačiti crne priče, ali za njih mesta ovde nema. Ovo je priča o ljubavi, koja nam svima nedostaje. Svi smo svesni sadašnjeg trenutka, ali pomalo smo zaboravili šta znači voleti se... recimo krenuti od pozorišta, otići svojoj kući, zagrliti ženu, decu, pa onda ići dalje.

Branimir Bane Popović: Ja ovo smatram angažovanim pozorištem. Evo i zašto. Mi se veoma angažujemo da probudimo emociju i ljubav u vama, kako biste na trenutak zaboravili sivu sliku oko nas. Spadam među one koji vole ovu vrstu pozorišta, jer su predstave uvek pune. Mi glumci, obožavamo da igramo pred punim gledalištem, kakvo je bilo i večeras. Uvek

je tako kada igramo ovu predstavu, a ova vrsta pozorišta je u užasnoj manjini, u deficitu u odnosu na ono što se nudi kod nas i u okruženju. Ne govorim o kvalitetu, već o tendencijama. Gledajući publiku, mislim da postoji problem poimanja, više nego doživljaja tendencija. Dakle, nisam protiv i volim, ali moja emocija ide ka ovoj vrsti pozorišta – tendencija i melodrama, kao i čista komedija, koja je veoma malo prisutna u savremenom pozorištu. Govori se o „čitanjima nekoga“, a nema čitanja. Čitamo knjigu. Ovo neko piše, glumi, režira, radi scenografiju... Ta potreba da koristimo terminologiju, koja, čini mi se nije primerna pozorištu je trend. Tako su predstave „intelektualne, angažovane, dekonstrukcija ili konstrukcija“. Tako su ljubav i emocija isterani motkom iz pozorišta. E, mi to ne damo.

Bojan Munjin, selektor: Vaša predstava „Filomena Marturano“ dolazi veče nakon predstave „Tri sestre“. Sinoć smo na okruglom stolu, svi zajedno ustvrdili da je Čehovljevi svet, koji počinje bogatstvom i koloritom, verom u budućnost – svet koji nestaje. Čini mi se da je takav i svet Mediterana koji smo gledali večeras.

Branimir Bane Popović: Ovaj svet koji smo mi večeras stvorili nikad neće nestati. Mediteran nikad neće nestati.

Masline nikad neće nestati. To će u biću čoveka uvek biti prisutno - na ovaj ili onaj način, siguran sam. Da nisam, ne bih nalazio neke ozbiljne razloge da živim. Stvarno.

Olga Dimitrijević, festivalski kritičar: Jedna ovakva istopistička poetika funkcionisaće uvek, ali najviše će značiti ljudima onda kada oseate ono što je Bojan Munjin rekao – da svet koji imaju nepovratno nestaje.

Božidar Bole Stošić: Kada sam pogledao snimak ove predstave, da me nisu pozvali – ja bih se ponudio. Dosta sam dugo u pozorištu i svašta sam video. Ono je na sve moguće načine pokušalo da pobegne levo i desno, ali se uvek vraćalo pravom pozorištu. I ovo što ste večeras gledali se zove staro, dobro pozorište. Ono je neuništivo i svi izleti završiće se na ovome što ste večeras videli. Tu ćemo braniti ulogu, preneti ono što duboko mislite. Uporedio bih ovu predstavu sa jednom koja se pojavila u Beogradu. Na sreću, na BI-TEF-u je bila malo sređena, a inače, ima dobar deo pornografije u sebi. Na žalost, komercijalizacija pruža glumcima ogromnu mogućnost da ne budu glumci. Ali, i to će da prođe. Sve se vraća na pozorište koje je staro dve hiljade godina ili više.

Dubravka Drakić: Večeras sam „uskočila“ umesto Jelisavete Seke Sablić koja me je

preporučila. Imala sam tremu jer je ovo festivalsko izvođenje, pa ne bih htela da ih dekoncentrišem ili uradim nešto pogrešno ali i zato što je ova redstava za mene oličenje veštine u pozorištu. Kada to vidim, poklonim se duboko.

Momčilo Otašević: Do likova smo došli uživajući, isto kao i večeras. Već smo imali prilike da se upoznamo sa Jagoševim načinom rada, a – uslovno rečeno, ovo su najmanji zadaci koje smo dobili od njega do sada. Tako smo imali dosta vremena za, opet – uslovno rečeno- malo prostora na sceni. Tako smo uspeli da igramo, uživamo i radimo ono što su nas učili na Akademiji. Bio nam je gušt raditi, uživali smo dva meseca, bili smo na moru i radili divnu predstavu. Ne može bolje.

Kristina Stevović: Do ovog lika zapravo je došla Marija Berga, a ja sam pratila smerice koje su zadali ona i Jagoš. Bilo je jednostavno.

Milena Radojević, direktor Centra za kulturu Tivat: Mi se pozorišnom produkcijom bavimo već petnaest godina. Vrstu pozorišta o kojoj je Bane govorio, duboko poštujem i cenim i verujem da je budućnost u njemu. Mediteran je oduvek mesto sudara civilizacija, kultura, nacija i vera. Njega treba čuvati i braniti, a mislim da to našom pozorišnom produkcijom i radimo. Ana Milošević

ANITA MANČIĆ, FILOMENA MARTURANO

Uvek ima nade

-Očigledno je sve gore i gore, ali ne treba gubiti nadu, već biti mudar, vredan, pametan, imati želju i ne biti razmažen. Ljudi nisu slepi kad je kvalitet u pitanju,-kaže glumica Anita Mančić

Na koji način je moguće braniti značaj kulture i njen status u društvu u ovim našim komplikovanim vremenima?

-Moguće je i to je ono što je važno. Da nije moguće trebali bismo odmah da dignemo ruke i da skočimo sa mosta. Samo treba da verujemo u to da je moguće, da napravimo neke male korake i onda će se neke stvari jednostavno desiti. Jedini problem je da li onaj ko bi trebalo da pomogne kulturi i da se njom ozbiljno bavi, ima sluha za tako nešto. U svakom slučaju ne treba odustajati. Mi smo navikli na jednu standardnu proceduru i vrlo često pomislim da smo nekad i mi sami odgovorni i krivi za stanje u kulturi. Svako ponaosob. Možda treba naći neki drugi put, baviti sekulturnom na drugi način, a sa istim ciljem. Čini mi se da i mi živimo u nekom bivšem vremenu i taj pristup treba menjati. Potrebno je samo da širom otvorimo oči i razmislimo na koji način da dopremo do onoga što je naš interes i cilj. Velike korake može da napravi samo neko ko donosi odluke. Pitanje kulture je strateški važno pitanje. Nije tu samo reč o tome da li pozorište postoji i radi. To je stvar negovanja naroda, tradicije i razmišljanja o biću, dušama koje žive na ovoj zemlji. Nije samo stvar u novcu, u strahu da li će neko da dobije otkaz, hoće li preživeti. Ako već niko ne obraća pažnju na nas, onda mi koji se bavimo kulturom i koji smatramo da je to važno i neophodno, moramo da napravimo bar te male korake i nađemo način kako ćemo dalje da radimo ovaj posao koji jeste misija. Verujem u to da smo dobili neki dar da bismo izvršili neku misiju. E, sad istina je da ne možeš gladan da radiš, ali ta misija može da

se izvrši.

Može li se sa malo sredstava napraviti „velika“ predstava?

-Zavisí šta ko podrazumeva pod velikom predstavom. Postoje velike predstave sa malo novca, postoje male predstave sa dosta novca, razne kombinacije su moguće. Mnogo toga je neophodno za veliku predstavu. Ukoliko nema podrške, a podrška se očigledno ogleda samo u novcu, ukoliko je nema u ovoj zemlji, mi nemamo nikakvu šansu. Zalažem se za to da dobijemo svoje mesto u društvu. Naravno, kada se oglasi po pitanju našeg položaja uvek se to obrne na to šta oni hoće, ne rade ništa, a traže pare. Nije stvar u tome da ljudi gledaju meksičke i turske serije i da se neka deca vaspitavaju na tuđim kulturama. Stvar je u tome da se neguje naš jezik, kultura i da pokažemo da postojimo na mapi sveta kao narod koji ima tradiciju. Dokle god budemo kupovali jeftine serije, uz pomoć štapa i kanapa pravili jeftine

predstave koje nigde neće otići, koje niko neće videti, mi nestajemo kao nacija. I onda se pitamo zašto uzleti neki dron, onda smo ljuti što nestajemo. Mislim da ne treba da budemo ljuti, već treba da negujemo naš narod, da krenemo od sebe, od svoje kuće pa onda da idemo dalje.

Kako napreduje vaš prvi autorski projekat na kome ste trenutno angažovani?

-Prvi put u životu radim jedan autorski projekat koji me je potpuno zaokupio. Nemam dovoljno novca, jako malo sam podržana od države, od grada, tek toliko da nekim ljudima koji dolaze u neki prostor obezbedim prevoz. Radi se o radionici Integracije koju vodi Miki Manojlović. To je pozorište za osobe sa hendikepom, ometene u razvoju, slabovide... Ja sam rešila da u okviru tog projekta radim predstavu sa decom i odraslima koji imaju

Daunov sindrom. Meni je zaista puno srce što to radim i sada sam potpuno u toj priči. Važno je imati želju i volju da se uradi nešto dobro. Ne pamtim da sam bila srećnija rađeci jedan projekat kao ovaj. Tu postoji uzajamnost, ja delujem na njih, oni na mene. Poruka je da uvek ima nade, pa se nadam da će biti sluha za ovu našu predstavu da stignemo do kraja.

Kako biste ohrabirili mlade kolege ili one koji se spremaju da to postanu u budućnosti da istraju u nameri da se bave ovim poslom?

-Ljudi nisu slepi kad je kvalitet u pitanju. Dok sam bila profesorka uvek sam svojim studentima govorila - uradite dobru predstavu, pokažite šta možete, svako će da odvoji sat, dva vremena da dođe da vas pogleda. Ako je nešto zaista kvalitetno i dobro, ono se prepozna. Sada je situacija teška, gora nego ranije i mnogi su skloni da klonu duhom. Ali i ja sam u svoje vreme mislila da je gore meni nego onima pre mene. Doći će generacije koje će misliti da je njima najgore. Očigledno je sve gore i gore, ali ne treba gubiti nadu. Treba biti mudar, vredan, pametan imati želju i ne biti razmažen. Samo napred. Ako ste talentovani naći ćete svoj put.

V. Tucović

DUBRAVKA DRAKIĆ, ROZALIJA

Diplomirala sam na ovom Festivalu

Smejemo se kad čovek iskoči iz naučene korektnosti

Prvi put ste večeras umesto Seke Sablijić nastupali u ovoj predstavi i to na festivalskom izvođenju. Šta je za Vas u prvi mah, bila Rozalija?

-Veliku podršku sam imala od Anite sa kojom sam popričala pre predstave da bih probudila sve ono što nisam uspela da vidim na snimku, sve nijanse odnosa Rozalije i Filomene i ono što je razlog Rozalijinog postojanja u ovoj predstavi. Bilo mi je važno da tu vrstu njihovog beskrajnog poštovanja i ljubavi pokažem. To mi je bio izazov ali i velika trema. Ja sam dolazila nekoliko prvih godina na ovaj Festival, a pre nekih petnaestak, ovde sam igrala svoju diplomsku predstavu u čast nagrađenih. Posle toga nisam i zato sam večeras bila dodatno uzbuđena i imala dodatnu ali pozitivnu tremu, neku kreativnu koncentraciju, jer sam se trudila da svoje kolege ne ometam, da njihova igra bude onakva kakvu sam gledala, gde sve pršti od veštine. A potom da i ja igram,

da ne ponavljam ono što sam videla na snimku, već da lično opravdam taj odnos, to podržavanje i obožavanje Filomene, odnosno njene hrabrosti.

Vi ste neka bolja verzija Filomene ali sa tragičnijom sudbinom?

-To je paradoksalno. Ta žena nema mračnu prošlost, ima i ona tri sina ali je potpuno sama. Taj apsurd i amplituda ljudskog života je nedokučiva. Intrigantna je jedna rečenica koju izgovara

Filomena o deci koja kad su mala, onda su naša deca, a kad odrastu, onda su prijatelji ili nisu. Rozaliji se deca ne javljaju, sama je i jako mi je dirljivo što je ona sve spaštovala, kada umre da je obučila Filomena. To rade najbliži. To su bile neke moje motivacije.

Uspeli ste ipak i da nas nasmejete, koliko vam je taj žanr blizak?

-Volim taj žanr na sceni, volim apsurd, sudar neočekivanog, jer ruši barijere,

jer se ljudi tome smeju i na to reaguju. Smeju se potrebi da čovek izađe iz svog oklopa, da se pokaže kao čovek. U svakodnevici stalno vidimo korektno ponašanje, tu smo poprimili zapad načisto, da umemo da stanemo iza žute linije u banci, da formalizujemo naše odnose, vrlo smo postali spretni. A onda se u pozorištu smeju kad čovek pokaže svoje pravo lice, kad pokuša da preskoči tu žutu rampu očekivanog, distanciranog odnosa, koji nije deo ljudske prirode.

Gledamo vas u seriji „Budva na pjenu od mora“ šta još radite?

-Radim na cetinjskom Fakultetu kao docent na predmetu Govor, upravo završavam rad na predstavi „Hormoni“ Alise Stojanović, igram u „Providenci“, Egona Savina, po tekstu Stevana Koprivice i snimila sam film po komediji Mime Karadžića „Jesi li to došao da me vidiš“. Zadovoljna sam jer sam radila puno ove godine.

M. Petrović

SIMO TREBJEŠANIN, ADVOKAT

Vratite bife

Pozorišnu sezonu koju ne kruniše dolaskom na užički festival, glumac Simo Trebješanin ne smatra kompletnom

Retke su godine kada ga ne vidimo u bar jednoj ulozi na JPF-u i spada u glumce koji su na ovom festivalu izneli više uloga nego što festival ima godina. Pozorišnu sezonu koju ne kruniše dolaskom na užički festival, ne smatra kompletnom, kaže glumac Simo Trebješanin, koji je jedinu pauzu u nastupima na festivalu imao prošle godine. I ovaj razgovor za Bilten festivala započinje apelom.

-Moram iskoristiti počeo

tak i ovog našeg razgovora, da bih ponovo uputio apel upravi užičkog teatra. Gospodo, molim Vas od sveg srca, vratite instituciju pozorišnog bifea koji je, doslovno, bio najbolji na celom ex Yu prostoru, - i dodaje:

- Za ovaj festival me pre svega vežu prelepa druženja koja smo imali baš u tom bifeu. To su bili pravi festivalski dani za kojima iskreno čeznem, ali i svim predivnim trenucima koje smo baš tu

provodili posle odigranih predstava. Znali bismo da svratimo u bife i kada prolazimo kroz Užice i vidimo se sa prijateljima.

Inače, uvek se u Užicu osećam lepo. To je izgleda zbog toga što smo mi, Nikšićani i vi Užičani, slični po mentalitetu. Uvek sam lepo dočekan, baš mi je prijatno i rado dolazim.

Šta trenutno radiš?

-Baš sinoć smo u CNP imali premijeru „Hamleta u

selu Mrduša Donja“, a iduće nedelje počinjem da snimam film u režiji Andra Martinovića. Ova letnja sezona bila je baš bogata. Očekujem i nastavak snimanja „Budve“, a za narednu godinu najavljeno je snimanje još jedne serije u Crnoj Gori.

B. D.

REČ KRITIKE

I bogati plaču

Crowd-pleaser je termin kojim se u engleskom jeziku označava film, predstava ili gluma koja igra na publiku i na to da publika bude zadovoljena. I čini se da ne postoji adekvatniji termin za „Filumenu Marturano“. Tekst Eduarda de Filipea, priča o ženi, bivšoj seks radnici, koja pokušava da zbrine i svoje vanbračne sinove pod krovom višegodišnjeg ljubavnika i od skoro muža, toliko je inspirativna Jagošu Markoviću, da ju je režirao po drugi put, posle riječke režije od pre više od deset godina. Sada, u produkciji Centra za kulturu Tivat i Gradskog pozorišta Podgorica, Marković je od starta pravio predstavu koja igra na sentiment zabavljenog imaginarnog Mediterana, ima svoj izmišljeni jezik koji dolazi iz tog ključa (italijanizovani bosansko-crnogorsko-hrvatsko-srpski), sve sa zatvorenim škurama i

divljom letnjom kišom, i koja odbija da se bavi bilo kakvim „teškim“ temama.

Eskapistička postavka drži se sve vreme na ivici kiča, ali je ipak ne prelazi. Scena je napravljena da izgleda bogato: u pozadini su kulise mediteranske gradske kuće, dok se većina stvari dešava napred, na veštačkoj travi, u bogatom vrtu gospon Domenika. Stilski nameštaj je tu da označi bogatstvo, a muzika da podcrta i pojača emocije, sve uz adekvatan i krajnje precizan kostim Dragane Ognjenović. Marković zna da pravi *crowd-pleaser-e*, a ovde je taj efekat baziran na autoegzotičnoj imaginaciji jadranske obale i tamošnjih života, pesmi i igri, i pre svega, na dvoje glavnih glumaca koji ovo igraju svim srcem. Glumačka igra je od starta zadata u povišenom tonu, ne bi li se neprestano podcrtavale strasti, te Anita

Mančić i Branimir Popović, svesni svojih imena, umeća i zbog čega su tu, nose celu predstavu na ivici šmiranja, igraju na publiku sa merom, i tačno znaju gde da zaustave melodramski zanos. Zbog toga i predstava komunicira sa publikom u svom prostom pričanju strasne ljubavne priče o turbulentnoj vezi dvoje sredovečnih ljudi. Ovakvo pozorište, bez takve igre, bilo bi prosto nemoguće.

I kao i uvek u ovakvim pričama, svi čekaju da li će dvoje zaljubljenih da se na kraju uzmu, a kad se uzmu nastupa veselje i momentalni kraj, baš kao što je i ljubavnim romanima neophodan hepi end da bi zaista bili čitani. Moglo je iz samog komada da se izvuče svašta, i klasna trvenja, i uticaj društvenih konvencija na junake, i još ponešto, ali to ovde nije bila ni najmanja namera. Rajner

piše: Olga Dimitrijević

Verner Fasbinder je verovatno bio u pravu kada je rekao da je ljubav najpodmukliji instrument socijalne represije, ali ko još želi da razmišlja o socijalnoj represiji dok gleda u imaginarni svet u kom ljubav pobeđuje i sve se završi lepo, tako radikalno drugačije od savremenih života na baš tom jadranskom delu Mediterana.

REČ PUBLIKE

Miris mora i Mediterana

Milena Bošković, ekonomista:

-Ovo je pozorište. Ovakvo nešto sam čekala. Ljubav, ljubomora, shavatanje da ne možete jedno bez drugog, romantika. Odmor za dušu. Opuštanje u današnjem crnilu. U ove kasne jesenje dane doneli su miris mora i mediterana. Svaka čast.

Milan Kurlagić, apsolvant:

- Odlično. Sve pohvale ansamblu. Ovo je bilo opuštanje i uživanje u pozorišnoj umetnosti. Mislim da nam

ovakve predstave zaista nedostaju. Sva ta igra i predivne emocije i ti zagrlji koji su toliko plenili, da mi je došlo da u tim trenucima i ja zagrlim nekog.

Nina Vitorović, učiteljica:

- Romantika i najlepše emocije, pokretači su svega. Izlazim iz pozorišta sa prelepim osećanjima. Lepa poruka za kraj, da prava ljubav ipak postoji i da se uvak pronalazi. Sve je mnogo lepše i lepršavije kad maske padnu. Glumci su plenili sa scene, ali pre

svega sve čestitke sjajnoj Aniti, koja je odlična kao i uvek.

Jelena Nedeljković:

- Ono što mi je svo vreme nedostajalo, večeras se desilo. Igra, muzika, svetlo, pregršt boja i lepršavost na sceni. Uživanje u čarima pozorišta i romantike. Mislim da je lep pokušaj da nas malo nadahne, posle svakodnevnog sivila u kome provodimo dane. Odlična gluma celog ansambla, italijanske šansone i zvuk mediterana bude „leptiriće“ u vama i prosto vas teraju da sa njima zaigra.

Dalibor Ilić, student:

- Moram priznati da je ovo bilo vrlo kvalitetno provedeno nedeljno veče. Stvarno sam uživao u svakom segmentu predstave. Scenografija je odlična, kostimi prilagođeni radnji, muzika i svetla koja odlično boje radnju. Svaka čast na dovođenju ovog komada na festival.

B.D.

ЗЛАТИБОРАЦ

вечерње

НОВОСТИ

impol
Aluminium Industry
Impol · Seval

Jedinstvo

MONTAŽNO PROIZVODNO
PREDUZEĆE A.D.
za projektovanje i izvođenje termo i
hidro instalacija i postrojenja

PRU · prvi partizan ·

MOMČILO OTAŠEVIĆ, MIKELE

Vredan, iako je Crnogorac

Za poslednje tri godine, od kada je kročio na velika glumačka vrata, sve se vrtoglavo promenilo, kaže mladi glumac, Momčilo Otašević.

Tvoje uloge u kojima te publika gleda, uglavnom su vezane za likove koji prikazuju čari mediteranske ljubavi. Jesu li one za tebe i dalje komplikovane ili se tu nešto promenilo?

-Sve se menja pa tako i moje mediteranske ljubavi. Dok sam spremao ovu ulogu, Jagoš je insistirao na tome da su oni prenadraženi, ma šta god to značilo. To su jednostavno ljudi koji mnogo žele, sve drugačije gledaju, sve ih se tiče i prema svemu osećaju jaku emociju. Imaju stav i bore se za to. Ova predstava je zato dobra, svi se bore za svoje ideale, govore šta misle i svi hoće da uživaju i da vole. Jednostavno, naša parola je u rečenici koja je izgovorena na sceni: „Moj zakon je zakon radosti, a ne zakon tuge i plača.“ A na žalost naša svakodnevnica je tuga i plač. Zato, sa nama i publika odahne malo. Ja se ispraznim na sceni. Imam jedan deo gde se uz pesmu koju mi, možda, otac svira,

isplačem ko kiša i vrlo slatko se ispraznim.

Radio si rame uz rame sa doajenima jugoslovenskog glumišta. Kako gledaš na taj uspeh i postaješ li svestan njega?

-Sad počinjem da shvatam, do skora nisam. Ono što nisam radio na samom početku, sad radim, a to je da ih sve više i više vučem za rukav ili ih samo gledam. Posmatram kako neko od mojih starijih, genijalnih kolega

podvlači tekst, kako ga uči, kako ga prvi put izgovara na sceni i kako ga na kraju fiksira. Sve te momente sam morao da kupim usput zbog brzine u kojoj trenutno funkcionišem i radim. Do sada sam imao devet premijera, i svojski sam se trudio da nijedna uloga ne zaliči jedna na drugu. Zato sam pokušavao da kradem zanat, da bih uspevao uvek da iznesem novu boju. U ovom komadu dobio sam ulogu koju svaki mladi glumac može da poželi. Transformacija ličnosti je neviđena. Ja sam i lud od sreće i stravično tužan, strašno sam zaljubljen a srce mi je skroz slomljeno. A veliko mi je uživanje da sam za svoje 24 godine igrao sa Batom Živojinovićem, Đuzom, Boletom, Anitom, Sekom, ekipom Budve sa Karadžićima na čelu, sada i sa Milanom Štrljčićem, i bogatiji sam za nešto novo. Sve ovo što mi je do sada omogućeno vrlo cenim. Mnogo mi prija trenutni rad sa Štrljčićem, sastajemo

se svako jutro i satima pričamo o sceni. Ukazala mi se prilika da konstantno učim od velikih imena. Ovo i jeste posao koji se bez predaha uči. Volim glumu. Volim da radim. Vredan sam po prirodi, iako sam Crnogorac.

U kojim projektima te možemo videti uskoro?

-Gotov je film „Dečaci ulice Marksa i Engelsa“ i od 27. novembra kreću premijere po Srbiji i regionu. Angažovan sam u Hrvatskoj u seriji „Kud puklo da puklo“, koju ćemo snimati do marta, a od marta treba da se nastavi snimanje „Budve“. Igram sve predstave u pozorištima, kojih ima desetak i još uvek stižem na sve, nijednu nisam otkazao, a ni zakasnio. Ovo mi je trenutno brz, umoran, ali lep tempo. Još uvek sam slobodan umetnik i to mi odgovara, jer mislim da još nisam spreman da prihvatim veću odgovornost stalnim članstvom u jednoj kući. Ukoliko sve ovo stane jednog dana, radiću nešto u svojoj produkciji. Bar mojih kolega, hvala Bogu, ima na stotine koji su jako kvalitetni, a nažalost nemaju posao. U svakom slučaju, baviću se glumom. A i srešćemo se na nekom od narednih festivala, pa ćemo videti gde sam i dokle sam stigao.

B. Damjanović

PRATEĆI PROGRAM 19. JUGOSLOVENSKOG POZORIŠNOG FESTIVALA

Balon u potrazi za slobodom

Studenti su dobili zadatak da pročitaju deo teksta Ljubomira Simovića „Užice sa vranama“ na osnovu čega su obilazili Užice i pronalazili javne gradske prostore koji imaju dramski potencijal i one koji mogu da se okarakterišu kao pozorište na ulici

U okviru pratećeg programa 19. Jugoslovenskog pozorišnog festivala, SCEN – Centar za scenski dizajn, arhitekturu i tehnologiju i Narodno pozorište Užice, organizovali su javni čas na temu scenskog dizajna i sceničnog karaktera javnih prostora. Dragana Vilotić, saradnik u nastavi na Fakultetu tehničkih nauka kaže da je za studente, učesnike radionice, festivaski program dragoceno iskustvo.

-Gledanje predstava i aktivno učešće u okruglom stolu studentima pruža priliku da dobiju odgovore i valorizuju ih. Trudimo se da ih usmerimo na profesionalno razmišljanje i kritičko posmatranje predstava.

SCEN času prethodio je prvi deo radionice, kroz koji su studenti upoznali javne prostore Užica. Šta je cilj tog zadatka?

-Studenti su dobili zadatak

da pročitaju deo teksta Ljubomira Simovića „Užice sa vranama“ na osnovu čega su obilazili Užice i pronalazili javne gradske prostore koji imaju dramski potencijal i one koji mogu da se okarakterišu kao pozorište na ulici. Nakon toga sledila je analiza prostora i stvaranje dramskog teksta, odnosno kreiranje priče, glavnog lika

ili nečeg trećeg.

Javni čas bi trebalo da покаже rezultat tog istraživanja i njegovu uspešnost?

-Da, oni će imati male nastupe u kojima učestvuju četiri grupe sa po pet studenata. Svako ima svoj način izražavanja, a zajedničko im je to što su lutajući po Užicu pronalazili priče koje su

njima interesantne. Primera radi, jedna grupa izabrala je Gradski trg, na kome su inspiraciju pružila deca koja su se igrala balonima. Glavni lik je balon koji putuje po napuštenim mestima u gradu, tražeći svoju slobodu. Zapravo, većina njih se bavi napuštenim prostorima, pitajući se zašto su takvi.

Ana Milošević

O PREDSTAVI

Reč reditelja:

U susret stogodišnjici početka Prvog svetskog rata, koji prema osećanju potpisnika ovih redova, mada ne i promišljanju koje bi rezultiralo ozbiljnijom istorijskom argumentacijom (ali uprkos tome osećanju jakom i pokretačkom), nikada nije ni završen, već traje sa kraćim primirjima do današnjeg dana, naše društvo u regionu, kao i evropsko i svetsko društvo u celini osvrću se iznova sa velikom pažnjom na ono što se zvanično smatra povodom za početak tog rata, i ujedno nove epohe.

Pucnji u Sarajevu označili su preokret u istorijskim zbivanjima čitavog sveta; tok istorije naglo je ubrzan i konačno usmeren ka tački kojoj je Evropa od samog početka 20. veka sa zebnjom i euforijom stremila, ka opštem ratu koji je izmenio svet koji je do tada bio poznat.

Atentat na Franju Ferdinanda, naslednika prestola tada jedne od najjačih vojnih, ekonomskih i političkih sila u svetu, koji je začuđujućom igrom slučaja i usled spleta mnogobrojnih okolnosti, od kojih je većina dubiozna, izvršio jedan od mladobosanaca, gimnazijalac Gavrilo Princip, događaj je koji u sebi krije toliko tajni, da se nijedno njegovo konačno tumačenje ne može uzeti u obzir kao relevantno ukoliko se želi biti odgovoran u odnosu na svetsku istoriju u celini, a samim tim i našu sadašnjost.

U pokušaju da do kraja i trajno definiše sve detalje u vezi sa ubistvom Franje Ferdinanda, istorijska nauka pokazuje se sasvim nemoćnom, isto koliko i politika kada pokušava da razreši pitanje motiva atentatora i logističke pozadine ubistva, a posebno kada govori o pojmu krivice za početak Prvog svetskog rata, dovodeći je neposredno u vezu sa Sarajevskim atentatom.

Umetnost je, na sreću, uvek bila pametnija od politike, i nju nisu zanimali odgovori koje daje dnevna politika. Pošto je predmet njenog prikazivanja ono što je iza pojavnog, ne samo odgovori, nego je i način na koji ona postavlja pitanja uvek takav da u žižu stavlja krajnje nepoverenje prema svakom obliku ideološkog manipulisanja i ide ka samom čoveku i tragediji (ne) postojanja izbora.

Ona sve dovodi u pitanje dok ne dođe do onoga što je neupitno – prava na život. I ona to pravo veliča i rida nad njegovim gubitkom. I ako ide do kraja u svojoj zapitanosti, prepoznaje kao konačni usud činjenicu da to pravo – pravo na život, narodima i pojedincima ne oduzimaju ni mali ljudi, ni još manji ljudi, već upravo ono što nastoji da uništi i samu umetnost – borba oko plena između moćnika nevidljivih iz rakursa nas koji smo ovde, nevidljivih i iz rakursa ugla Apelovog keja i Ulice Franje Josifa, gde je bila prodavnica Morisa Šilera, pred kojom je 28. juna 1914. stajao Gavrilo Princip, i gde se greškom zastavio automobil prestolonaslednika Franje Ferdinanda.

Ana Đorđević

VEČERAS

NARODNO POZORIŠTE RS BANJA LUKA

ČETRNAESTA

Autor, dramaturg predstave i reditelj:

Ana Đorđević

Scenograf: Dragana Purković Macan

Kostimograf: Ivana Jovanović

Autor muzike: Petar Topalović

Kamera i video dizajn: Petar Bilbija

Lektori: Milorad Telebak i Nataša Kecman

Video tehničar: Dragan Majkić

Asistent reditelja: Igor Vuk Torbica

Igraju:

Branko Janković

Goran Jokić

Željko Erkić

Zlatan Vidović

Sandra Ljubojević

Miljka Brđanin Babić

Dragana Marić

Danilo Kerkez

Ivan Perković

Вестин

GRAD UŽICE

BLIC

NARODNO POZORIŠTE
UŽICE

Danas

УЖИЧКА
Недеља
20
година

PTC

Радио-телевизија Србије

Radio
Luna
92 i 103.6 Mhz

Пише: Zoran Jeremić

Zakon radosti

komedije italijanskog pisca i komičara Eduarda de Filipa, ali ono zbog čega mu iznova na Festivalu treba skinuti kapu jeste što te „lake malo-građanske bajke“ sa prostora pasjih vrućina preobražava u povlašćena i teško dostižna mesta ljubavi.

Siguran sam, kao i većina Užičana sinoć, da bi kod drugih reditelja ona kiša padala bar upola manje, ali samo Majstor zna kad se voli sa provalom oblaka a kad sa kišicom *balavicom*.

Sve teatarske slike i prilike Jagoš Marković crpi iz muzike, iz ritma. Valjda je to razlog što se u njegovim predstavama „tako lako“ i najbanalnije replike na sceni pretvaraju u govor duboke strasti. Još kad na toj istoj sceni imaš Anitu Mančić... onda bespogovorno možeš da poveruješ u zakon radosti Filomene Marturano.

Predrag Matvejević u

„Mediterranskom brevijaru“ piše da u mnogim arhivima starih pomorskih gradova postoje karte na koje su uneta pozorišta podizana na uzvišenjima, prislonjena uz padine, sa scenom i proscenijumom u podnožju, pozorišta usećena u stenu sa kamenim galerijama...

Više nego vidljiva činjenica u pomenutoj kartografiji govori da su mnoga pozorišta bila izmeštena van središta grada, što dalje od urokljivih očiju vlasti, da se glavešine ne prepoznaju u raskošnoj carskoj paleti grčkih tragičara. Sačuvao se i poneki epitaf na grobu kakvog glumca. Matvejević zapisuje epitaf izvesnog Liburna koji je živio krajem trećeg veka naše ere: „Umrih na sceni mnogo puta, ali nikada ovako.“

Bilo je takvih *mediterranskih* pokušaja da se i u našem Istorijskom arhivu

nađe podatak da smo izgradili jednu pozorišnu scenu pod otvorenim nebom. Ne-zaboravni gradonačelnik Milan Nikitović sagradio je ne tako davno jednu takvu scenu na Starom gradu. Međutim, blažujke su nestajale sa zadržavajućom sistematičnošću. Nestade Večernja scena Altomanović ko jaje s groba.

Kažu da tamo gde prestaju da rađaju smokve, prestaje da postoji i Mediteran. Tačno je to, ako ne računamo rakiju od maline, mi smo ipak šljivarska kultura.

Nema tu ništa loše, svako ima svoj zakon radosti. Radujmo se i zbog toga što neki užički glumac koji je igrao na zidinama Altomanovića grada neće ostaviti epitaf: „Umrih na sceni mnogo puta, ali ne propadoh kroz scenu nikad ovako“.

Sinoć je Jugoslovenski pozorišni festival trijumfalno uplovio u „mirne“ mediteranske vode. Lučki kapetan Munjin dobro zna da Mediteran i Užice, ako ništa drugo, vežu gestualne blasfemije dostojne devetog kruga pakla i ljubav prema kopulativnim glagolima, bar kad su vlast, uža i šira familija u pitanju. Ne manjka takvih pozorišnih sredstava ni u Jagoševom čitanju kultne

OCENA PUBLIKE

Narodno pozorište Sombor i Kruševačko pozorište: DOKTOR NUŠIĆ	4,62
Beogradsko dramsko pozorište TRPELE	4,50
Pozorište Boško Buha Beograd GOSPOĐA MINISTARKA	4,67
Dramsko kazalište Gavella Zagreb TRI SESTRE	4,03
Centar za kulturu Tivat i Gradsko pozorište Podgorica FILOMENA MARTURANO	4,81

Preminuo Nikola Simić

Doajen srpskog glumišta Nikola Simić preminuo je u 81. godini života u Beogradu.

Nikola Simić rođen je u Beogradu. Diplomirao je na Akademiji za pozorište, film, radio i televiziju u Beogradu. Prve uloge ostvario je još kao student na daskama Jugoslovenskog dramskog pozorišta, čiji je stalni član od 1959. godine, gde je više od 40 godina igrao u predstavi „Buba u uhu“.

Kreirao je brojne likove iz komičnog i dramskog repertoara JDP, igrao u brojnim domaćim filmovima i serijama. Poznat je i po sinhronizaciji crtanih filmova - pozajmljivao je glas možda najpopularnijem crtanom junaku, Dušku Dugošku.

Tokom duge karijere osvojio je niz nagrada: „Čele kulu“ (današnju „Naisu“) za najbolju filmsku kreaciju 1975, i nagrade za životno delo „Branislav Nušić“, „Pavle Vuisić“ i „Zlatni ćuran“.

TELEVIZIJA LAV

РАДИО
УЖИЦЕ

Izdaje Savet XIX Jugoslovenskog pozorišnog festivala Užice 2014.

Uređuje redakcijski odbor: Radojka Popović - urednik, Nenad Kovačević, Verica Tucović, Mirjana Petrović, Ana Milošević, Bogdan Damnjanović, Zoran Jeremić, Olga Dimitrijević.

Tiraž: 500 primeraka • štampa Grafos Užice